

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.5.4.
COM(2016) 276 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Negyedik jelentés Koszovó* előrehaladásáról a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén

{SWD(2016) 160 final}

* Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

1. BEVEZETÉS

Az Európai Bizottság 2012. január 19-én vízumliberalizációról szóló tárgyalásokat kezdett Koszovóval, és 2012. június 14-én átadott Koszovónak egy ütemtervet, amely tartalmazza a vízumliberalizáció felé való előrelépéshez szükséges, Koszovó által elfogadandó és végrehajtandó jogszabályok és más intézkedések teljes körét.

A Bizottság korábban három jelentést fogadott el a vízümpárbeszéd során Koszovó által elért előrehaladásról – az elsőt 2013. február 8-án;¹ a másodikat 2014. július 24-én²; a harmadikat 2015. december 18-án³. E jelentések a Koszovó által tett előrelépés értékelését, a koszovói hatóságok részére tett ajánlásokat és a vízumliberalizáció potenciális migrációs és biztonsági hatásairól szóló statisztikai adatokat tartalmazták.

A Bizottság harmadik jelentésében a vízumliberalizációs ütemterv nyolc fennmaradó követelményének megfelelő nyolc ajánlást, többek között négy alapvető prioritást határozott meg. Meg kell jegyezni, hogy a követelmények egyikét – a Montenegróval kötött állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezmény Koszovó általi megerősítését – azelőtt kell teljesíteni, hogy Koszovót áthelyeznék a vízummentes országok listájára.

A 2016. március 17–18-i, Koszovóba irányuló technikai értékelő kiküldetés eredménye alapján a mostani jelentés ismerteti a Bizottság értékelését arról, hogy milyen előrehaladást ért el Koszovó vízumliberalizációs ütemtervében foglalt, nyolc fennmaradó követelmény teljesítése terén.

A jelentés a Koszovó által benyújtott dokumentumokra, a 2016. március 17–18-i értékelő kiküldetésben részt vevő uniós tagállami szakértők által készített jelentésekre, az Europol, a Frontex, az EASO és az EULEX által biztosított információkra, valamint az Eurostat által összeállított és a tagállamok által szolgáltatott statisztikai adatokra épül.

A csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentum tartalmazza a Koszovóval kapcsolatos vízumliberalizáció migrációs és biztonsági hatásvizsgálatát, valamint azokat az intézkedéseket, amelyek Koszovó 2015 decembere óta hajtott végre az irreguláris migrációs válság megelőzése céljából⁴.

A vízumtárgyalásokat az uniós tagállamok Koszovó státuszára vonatkozó álláspontjának sérelme nélkül folytatják.

* Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

¹ COM(2013) 66 végleges.

² COM(2014) 488 végleges.

³ COM(2015) 906 final, amelyet az SWD(2015) 706 final kíséri.

⁴ SWD(2016) 160 final.

2. A VISSZAFOGADÁSSAL ÉS REINTEGRÁCIÓVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. Visszafogadás

Koszovó **mind a hét követelménynek megfelel** a visszafogadás területén. A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy ezen a területen nincs fennmaradó követelmény.

2.2. Reintegráció

Koszovó **mind a három követelménynek megfelel** a reintegráció területén.

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy a reintegrációs alapot teljes mértékben ki kell fizetni, a foglalkoztatáshoz, a kisvállalkozások létesítéséhez nyújtott támogatásra, valamint a szakképzésre és a gyermekek nyelvi képzésére összpontosítva.

2016. március 9-én Koszovó elfogadta a reintegrációról szóló rendeletet, amely lehetővé tette az önfoglalkoztatáshoz és a vállalkozásindításhoz való segítségnyújtás igénybevételét valamennyi visszatérő számára, függetlenül a Koszovóból való távozásuk dátumától⁵. A kiszolgáltatók a reintegrációs szolgáltatások teljes körét igénybe vehetik, függetlenül a Koszovóból való távozásuk dátumától.

2016 első negyedében 704 visszatérő vette igénybe a fenntartható reintegrációs szolgáltatásokat. 2015-ben és 2014-ben 336, illetve 628 visszatérő jutott hozzá ezekhez az év egésze folyamán (lásd az 1. ábrát).

1. ábra: A fenntartható reintegrációs szolgáltatások kedvezményezettjei

A fenntartható reintegrációs szolgáltatás típusa	2014	2015	2016 1. negyedév
Önfoglalkoztatási segítségnyújtás	4	89	180
Vállalkozásindítás	191	64	13
Szakképzés	122	63	183
Nyelvórák gyermekek számára	311	120	328
Összesen	628	336	704

Forrás: Koszovó, 2016

2015 decembere óta szaktanácsadó nyújt segítséget a visszatérőknek a vállalatindításhoz. Az önkormányzatok szintén jelentősen növelték a helyi szintű tájékoztatási erőfeszítéseket.

Koszovó 2016-ban javította reintegrációs alapjának kifizetési rátáját. 2016 első negyedében 500 ezer eurót (25 %) fordított a fenntartható reintegrációs szolgáltatásokra, valamint az alábbi két program keretében 1,1 millió euróra (57 %) vállalt kötelezettséget ebből a 2 millió eurós alapból, hogy munkahelyeket teremtsen a visszatérők számára: az Egyesült Nemzetek

⁵ A lakhatási támogatáshoz való hozzájutás – amit Koszovó kényszerítő tényezőnek tekint – továbbra is az egyetlen olyan szolgáltatási kategória, amely kizárólag azokat illeti meg, akik 2010 júliusa előtt hagyták el Koszovót.

Fejlesztési Programja, amely munkahelyi képzést és bértámogatásokat nyújt, valamint a vállalkozásindítási támogatást kínáló, fenti tanácsadási projekt.

Ezzel szemben 2015 közepén 1,2 millió euróra csökkentették az alap 2,1 millió eurós tervezett költségvetését az alacsony első félévi kifizetés miatt. 2015 végéig csupán 930 ezer eurót (a tervezett költségvetés 44 %-át) költötték el. 2014-ben 1,5 millió eurót (72 %) költöttek az alapból, a fennmaradó összeg visszakerült a költségvetésbe.

Koszovó összességében véve **teljesítette** azt a fennmaradó követelményt, hogy a foglalkoztatáshoz, a kisvállalkozások létesítéséhez nyújtott támogatásra, valamint a szakképzésre és a gyermekek nyelvi képzésére összpontosítva teljes mértékben fizesse ki a reintegrációs alapot.

3. 1. TÉMAKÖR: AZ OKMÁNYOK BIZTONSÁGA

Koszovó **mind a kilenc követelménynek megfelel** az okmányok biztonsága területén.

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy Koszovónak igazolnia kell, hogy végrehajtotta a névváltoztatásokról szóló módosított másodlagos jogszabályt.

2015 júliusa óta Koszovó végrehajtotta a névváltoztatásokról szóló új másodlagos jogszabályt⁶. Ez a jogszabály további biztosítékokat vezetett be a csalárd névváltoztatásokkal szemben, ideértve azt a rendelkezést, miszerint büntetőeljárás hatálya alatt álló személyek nem nyújthatnak be ilyen kérelmet. A nevekről szóló hatályos jogszabályok⁷ értelmében egy személy öt évente egyszer kérhet névváltoztatást.

A kérelmezők tizenegy indokkal kérhetnek névváltoztatást, valamint be kell nyújtaniuk egy sor igazoló dokumentumot kérelmük elfogadhatóságának alátámasztására. Ezen igazoló dokumentumoknak tartalmazniuk kell az érintett jelenlegi és korábbi tartózkodási helyei szerinti bíróságoktól származó bűnügyi nyilvántartás kivonatát. Szintén csatolni kell a büntetett előélet hiányát igazoló rendőrségi tanúsítványt.

Az anyakönyvi hivatal az egyes kérelmeket felülvizsgáló új bizottságot hozott létre, amely ajánlásokat ad ki a helyi anyakönyvi hivataloknak arról, hogy jóvá kell-e hagyni a névváltoztatás iránti kérelmeket. Ezen ajánlások jogilag nem kötelezőek, de amennyiben a helyi hivatalok nem tartják be azokat, további vizsgálatokra kerülhet sor. Mostanáig minden ajánlást betartottak.

Az új felülvizsgálati bizottság létrehozása óta 180 – 106 pozitív és 74 negatív – ajánlást adott ki. 2015 és 2016 első negyedévéhez képest 72 %-kal csökkent a családi nevek, és 69 %-kal az utónevek megváltoztatása iránti kérelmek száma.

Koszovó összességében véve **eleget tett** azon fennmaradó alapvető prioritásnak, hogy igazolja a névváltoztatásokról szóló módosított másodlagos jogszabály végrehajtását.

⁶ Ez a másodlagos jogi szabályozás egy közigazgatási utasításból, az anyakönyvi hivatal által kiadott körlevélből, valamint az alkalmazandó eljárásokat leíró szabványos operatív eljárásokból áll.

⁷ 02/L-118. sz. törvény.

4. 2. TÉMAKÖR: ÁLLAM-/ENTITÁSHATÁR-IGAZGATÁS ÉS MIGRÁCIÓKEZELÉS

4.1. Állam-/entitáshatár-igazgatás

Koszovó **tizenötből tizennégy követelménynek** tesz eleget az állam-/entitáshatár-igazgatás terén.

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy a Montenegróval kötött állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló, mindkét fél által aláírt egyezményt meg kell erősíteni, mielőtt Koszovót áthelyeznék a vízummentes országok listájára.

Koszovó 2016. március 15-én nemzetközi eseti bizottságot hozott létre a Montenegróval közös állam-/entitáshatár-körülhatárolás felülvizsgálatára, amely jogi és technikai kritériumok alapján megállapította, hogy a Montenegróval közös állam-/entitáshatár-körülhatárolásának koszovói folyamata „egyértelműen eleget tett a nemzetközi szabványoknak”, bár nélkülözte a szükséges átláthatóságot⁸.

Koszovó összességében véve **fontos lépéseket tett** annak a fennmaradó követelménynek a teljesítése felé, hogy meg kell erősítenie a Montenegróval kötött, állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezményt. Koszovó azon dolgozik, hogy megerősítse ezt az egyezményt addig a napig, amikor az Európai Parlament és a Tanács elfogadja azt a jogalkotási javaslatot, amely Koszovót áthelyezi a vízummentes országok listájára.

4.2. Migrációkezelés

Koszovó **mind a tíz követelménynek megfelel** a migrációkezelés területén. A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy ezen a területen nincs fennmaradó követelmény.

4.3. Menekültügy

Koszovó **mind a hét követelménynek megfelel** a menekültügy területén.

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy Koszovónak meg kell vizsgálnia a menedékkérők alacsony elismerési arányának okait.

Koszovóban a menedékkérők száma továbbra is igen alacsony, mivel a harmadik országbeli állampolgárok túlnyomó többsége tranzithelyszínnek tekinti a területét. 2015-ben, 2014-ben és 2013-ban 70, 98, illetve 62 személy kért menedéket Koszovóban. Mostanáig nincsenek arra utaló jelek, hogy a nyugat-balkáni migrációs útvonal elágazna Koszovó felé.

Koszovó menekültügyi rendszere működőképes, és jogszabálya tartalmazza az uniós menekültügyi vívmányok lényeges elemeit. Azokban az esetekben, amikor a kérelmezők menedékjog iránti kérelmük benyújtása után Koszovóban maradtak, Koszovó következetesen alkalmazta a jogszabályában meghatározott menekültügyi eljárásokat.

⁸ E jelentés a következő linkre kattintva található meg: http://president-ksgov.net/repository/docs/Final_Report.pdf.

Az elismerési arány szintén szerény mértékű maradt: 2015-ben a 70 menedékkérőből kettő kapott kiegészítő védelmet; 2014-ben 98-ból egy; 2013-ban 62-ből 4. Ez 3, 1, illetve 6 %-os elismerési arányt jelent 2015-ben, 2014-ben és 2013-ban.

A legtöbb kérelmező egy hétig marad Koszovóban, mielőtt megszökik. 2015-ben a hatóságok csupán hat személyes meghallgatást tudtak lefolytatni 59 kérelem ügyében, mivel a további 53 kérelmező megszökött. E hat személy közül kettő kapott kiegészítő védelmet, amely magasabb elismerési arányt jelent azon egyének esetében, akik menekültügyi meghallgatására sor került.

Koszovó összességében véve **teljesítette** a menedékkérők alacsony elismerési arányának vizsgálatára vonatkozó fennmaradó követelményt.

5. 3. TÉMAKÖR: KÖZREND ÉS BIZTONSÁG

5.1. A szervezett bűnözés, a korrupció és a terrorizmus elleni küzdelem és megelőzés

Koszovó **tizenöt**ből **tizennégy** követelménynek **tesz eleget** a szervezett bűnözés, a korrupció és a terrorizmus elleni küzdelem és megelőzés területén, valamint **a tizenöt alapvető prioritás elegendő elemét teljesíti.**

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy a következő három alapvető prioritás maradt fenn a szervezett bűnözés, a korrupció és a terrorizmus elleni küzdelem és megelőzés területén:

- Megfelelő számú bíró – és megfelelő számú támogató személyzet – áthelyezése a koszovói bíróságok súlyos bűnözés elleni főosztályaira;
- Eredmények elérése a súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyekben a nyomozás, a jogerős ítéletek és az elkobzások terén, méghozzá azáltal, hogy a súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyek elleni küzdelem központi koordinátorát felhatalmazzák és erőforrásokkal látják el annak érdekében, hogy multidiszciplináris csoportokat vezethessen pénzügyi nyomozások folytatása és az ilyen ügyek igazságügyi nyomon követése érdekében;
- A közbeszerzési felülvizsgálati bizottság működési függetlenségének biztosítása, és e szerv, valamint a közbeszerzési szabályozó bizottság függetlenségének biztosítása érdekében szigorú integritási tervek végrehajtása.

Bírók és támogató személyzet áthelyezése az elsőfokú bíróságok súlyos bűnözés elleni főosztályaira

2015 júliusa óta a koszovói bírói tanács (a továbbiakban: KJC) 6 bírót helyezett át a prishtinēi/priština-i elsőfokú bíróságra, ahol a bírák összlétszáma 18-ra nőtt. A KJC más elsőfokú bíróságokra is helyezett át bírókat: egyet Ferizajra/Uroševacra, kettőt Gjakovára/Đakovicára, és egyet Pejëre/Pećre, legalább hatra növelve a bírók összlétszámát az egyes elsőfokú bíróságokon. A KJC emelte a bírók fizetését, és megindította hat szakmai támogató alkalmazott felvételét, valamint 2016 februárjában további 25 szakmai támogató alkalmazotti álláshelyet hirdetett meg.

Március 24-én a nemzetgyűlés módosította a KJC-ről szóló törvényt⁹, hatályon kívül helyezve az áthelyezések korábbi hathónapos felső korlátját, lehetővé téve az „ésszerű időre” történő áthelyezéseket. Mivel egy átlagos ügy befejezése mintegy nyolc hónapot vesz igénybe, e módosítás rendkívül lényeges eleme volt a koszovói súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyek igazságügyi nyomon követésének¹⁰.

Koszovó összességében véve **teljesítette** azt a fennmaradó alapvető prioritást, hogy megfelelő számú bírót és támogató személyzetet kell áthelyezni az elsőfokú bíróságok súlyos bűnözés elleni főosztályaira.

Eredmények elérése a súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyekben a nyomozás, a jogerős ítéletek és az elkobzások terén

2015 szeptembere és decembere között a koszovói ügyészi tanács (a továbbiakban: KPC) olyan integrált ügykezelő rendszert alakított ki, amely lehetővé teszi több kiemelt jelentőségű szervezett bűnözési és korrupciós ügy nyomon követését a vizsgálati és nyomozati szakasztól a vádemelésen át a jogerős ítéletig. A rendszer egy informatikai és irányítási eszközként működő, kifinomult adatbázisra épül.

Az ügyeket központi koordinátor választja ki, akik a különleges ügyészség irányítása alatt, valamint a rendőrségre, a pénzügyi hírszerzési egységre, az adóigazgatásra, a zár alá vett és elkobzott vagyoni eszközökkel foglalkozó ügynökségre (a továbbiakban: AMSCA), a büntetés-végrehajtási szervezetre és az elsőfokú bíróságok súlyos bűnözés elleni főosztályaira kiterjedő multidiszciplináris szervezet keretében működik. Mindegyik szervezet állandó tagokat rendelt ki az említett multidiszciplináris szervezetbe, akik feltöltik az adatbázist és kicserélik az ügyre vonatkozó információkat. Minden célzott ügyet kiemelt prioritásként kezelnek. A bíróságok elnökeinek haladéktalanul el kell osztaniuk azokat a bírók között, és havonta jelentést kell tenniük a KJC-nek a meghozott intézkedésekről és a bírósági fejleményekről.

Koszovó 31 célzott, szervezett bűnözési és korrupciós ügyet vett fel ebbe az adatbázisba. Az ügyészek mostanáig 15 esetben emeltek vádat 54 személlyel szemben; Két ügyet vádemelés nélkül zártak le; 14 ügyben a nyomozás továbbra is folyamatban van. Az egyik említett ügyben 2016. április 6-án megszületett az elsőfokú ítélet: a bírói tanács megállapította három vádlott bűnösségét a korrupciós vádak tekintetében. Az elsőrendű vádlottra három évi szabadságvesztést és egyéb mellékbüntetések; a másodrendű vádlottra 18 hónap szabadságvesztést; a harmadrendű vádlottra pedig pénzbüntetést szabtak ki. Az elsőrendű vádlott egy olyan ügyben volt ügyész, ahol emberölés gyanúja merült fel, és csúszópénz elfogadása miatt ítélték el.

2016. április 27-én hat személy letartóztatására került sor Koszovóban egy – állami tulajdonú föld vásárlásával és értékesítésével kapcsolatos – 30 millió eurós összegű állítólagos csalás ügyében folytatott nyomozás keretében. Egy neves parlamenti képviselőt vádoltak meg e csalás irányításával, amelyben akár 40 személy is érintett lehet. Az említett személy 2016. április 29-én feladta magát a hatóságoknak. A nyomozás egy 2006-tól napjainkig

⁹ 05/L-094. sz. törvény. Az áthelyezések időtartamával kapcsolatos módosítás 2016. április 6-án lépett hatályba.

¹⁰ A 2016. márciusi vízumliberalizációs értékelő kiküldetés is megerősítette a megkérdezett, áthelyezett bírók személyes elkötelezettségét az iránt, hogy az áthelyezés letelte előtt ítéleteket hozzanak a rájuk szignált ügyekben.

tevékenykedő, nagyméretű szervezett bűnözői csoportra vonatkozott, amelynek tevékenysége során szervezett bűnözés, pénzmosás, hivatali visszaélés, okmányhamisítás, aktív és passzív vesztegetés valósult meg.

Koszovó eredményt ért el az illegálisan szerzett vagyoni eszközök befagyasztása és lefoglalása terén is, de jogerős ítéletek hiányában az ilyen eszközöknek csak töredékét kobozták el. A befagyasztott, zár alá vett és elkobzott eszközök becsült értéke 20,6 millió euró¹¹. 2014 és 2015 között az elkobzott eszközök értéke 130 000 EUR-ról 450 000 EUR-ra nőtt. A befagyasztást, zár alá vételt vagy elkobzást elrendelő bírósági végzések száma 204-ről 242-re emelkedett.

Továbbra is hiányosan továbbítják az eszközöket az AMSCA-nak. 2015-ben csupán az újonnan lefoglalt eszközök 18 %-át továbbították az ügynökséghez; 2014-ben pedig 37 %-ot továbbítottak.

Koszovó összességében véve **elegendő elemét teljesítette annak az alapvető prioritásnak**, hogy eredményeket érjen el a súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyek nyomozása, jogerős elítélései és elkobzások terén. Különleges ügyészekből, bírókból és nyomozókból álló multidiszciplináris csoportot állított fel, hogy egy adatbázis segítségével kövessenek több kiemelt ügyet. Növekedett a vagyoni eszközök befagyasztása és lefoglalása, bár jogerős ítéletek hiányában továbbra is alacsony az elkobzások száma. Ez a rendszer egy ügyben már eredményeket hozott, azonban a fennmaradó ügyek bírósági nyomon követéséhez, a lefoglalt vagyoni eszközök átadásához és a végleges elkobzáshoz a hatóságok folyamatos figyelmére van szükség. Koszovó aktívan dolgozik a szervezett bűnözés, a korrupció és a terrorizmus elleni küzdelem területén elért eredményeinek megszilárdításán.

A közbeszerzési felülvizsgálati bizottság működési függetlenségének biztosítása, és e bizottság, valamint a közbeszerzési szabályozó bizottság függetlenségének biztosítása érdekében szigorú integritási tervek végrehajtása

Koszovó 2015 júliusa óta jelentős lépéseket tett a közbeszerzések integritásának megerősítésére. Eltávolították hivatalából a közbeszerzési felülvizsgálati bizottság (a továbbiakban: PPRB) korrupcióval vádolt korábbi vezetőjét, valamint a közbeszerzési törvény módosításai, amelyeket a nemzetgyűlés 2016. február 19-én fogadott el¹², lehetővé tették, hogy e szerv megvádolt tagjait a jogerős ítélet megszületéséig felfüggeszék és eltávolítsák a hivatalukból. A legfelsőbb bíróság bíráiból álló kiválasztási szerv ajánlása alapján a nemzetgyűlés március 30-án kinevezte a PPRB új elnökét és fennmaradó két tagját, így teljes mértékben működőképessé tette a testületet.

A közelmúltbeli közbeszerzési fellebbezési ügyek felülvizsgálata szintén fejlődést mutat. A 2015-ben benyújtott 592 fellebbezés ügyében a PPRB 129 esetben hozott a gazdasági szereplőnek igazat adó határozatot. A PPRB 2015-ben összesen 196 ügyet vizsgált felül, és 129 esetben tett közzé új ajánlati felhívást. Ez jelentős javulás 2015 júliusához képest, amikor PPRB a felülvizsgálati eljárások során 100 %-os sikerességi arányt ért el a gazdasági szereplőkkel szemben. Azokban az esetekben, amikor a gazdasági szereplők a

¹¹ Az említett statisztikák csupán a 2015-ben keletkezett új ügyekre vonatkoznak.

¹² 05/L-092. sz. törvény.

prishtinēi/prištinaí elsőfokú bírósághoz nyújtottak be fellebbezést, a PPRB legtöbb határozatát helybenhagyták.

Továbbá 2016 májusában várhatóan elfogadásra kerül a közbeszerzési stratégia, amelynek az a célja, hogy a korszerűsített közbeszerzési rendszer alapján javítsa az integritást, az elszámoltathatóságot és a felelősségvállalást a közbeszerzések során.

2016. január 5-én elindították az elektronikus közbeszerzést. Az elektronikus közbeszerzési platform 2016. április 1-jén minden központi közbeszerzési eljárás esetében működőképessé vált. Szeptember 1-ig valamennyi központi költségvetési szervezet, 2017. január 1-jéig pedig minden koszovói költségvetési szervezet köteles megkezdeni az elektronikus rendszer használatát. A koszovói villamosenergia-szolgáltató volt az első szerv, amely 2016. március 25-én alkalmazta az elektronikus közbeszerzési platformot.

Koszovó összességében véve **teljesíti** azt a fennmaradó alapvető prioritást, hogy biztosítani kell a közbeszerzési felülvizsgálati bizottság működési függetlenségét, és szigorú integritási terveket kell végrehajtania e bizottság, valamint a közbeszerzési szabályozó bizottság függetlenségének biztosítása érdekében.

5.2. Bűnüldözési együttműködés

Koszovó **mind a tizenegy követelménynek megfelel** a bűnüldözési együttműködés területén. A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy ezen a területen nincs fennmaradó követelmény.

5.3. Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés

Koszovó **mind a hét követelménynek megfelel** a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén. A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy ezen a területen nincs fennmaradó követelmény.

5.4. Adatvédelem

Koszovó **mind a három követelménynek megfelel** az adatvédelem területén. A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy ezen a területen nincs fennmaradó követelmény.

6. 4. TÉMAKÖR: A MOZGÁS SZABADSÁGÁVAL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ JOGOK

Koszovó **mind a nyolc követelménynek megfelel** a mozgás szabadságával kapcsolatos alapvető jogok területén.

A Bizottság harmadik jelentése megállapította, hogy Kosovónak megfelelő helyszínt kell biztosítani az ombudsmannak, valamint biztosítani kell az intézmény teljes költségvetési függetlenségét.

2016. február 12-én az ombudsman és a Közigazgatási Minisztérium egyetértési megállapodást írt alá. Ez a megállapodás megfelelő helyszínt biztosít a fővárosban az ombudsman számára. A felújítás 2016 áprilisában kezdődött, és az ombudsman költözése várhatóan 2016 júliusában fejeződik be.

A Pénzügyminisztérium további 98 000 EUR-t különített el az ombudsman számára. Ez az összeg fogja fedezni annak a további kilenc tisztviselőnek a fizetését, akiknek az álláshelyét a 2015. júliusi emberi jogi csomaggal hozták létre, amely növelte az ombudsman feladatait a megkülönböztetésmentesség és a nemek közötti egyenlőség területén.

Az ombudsman költségvetési függetlenségének erősítése érdekében Koszovó 2016. február 18-án¹³ kötelezettséget vállalt arra, hogy 422 000 EUR-s költségvetést különít el a hivatal számára. Ez az összeg megfelel az ombudsman kérésének, és lehetővé teszi számára az emberi jogi csomagból származó új feladatok ellátását. Az ombudsmanról szóló törvény¹⁴ úgy rendelkezik, hogy csak az ombudsman jóváhagyásával csökkenthető ennek az intézménynek a költségvetése.

Koszovó összességében véve **eleget tesz** az arra vonatkozó, fennmaradó kötelezettségnek, hogy megfelelő helyszínt és teljes költségvetési függetlenséget kell biztosítania az ombudsman számára.

7. KÖVETKEZTETÉS

A mostani jelentés kiegészíti a Bizottság három korábbi jelentését, amelyek Koszovónak a vízumliberalizációs keretében elért előrehaladására vonatkoznak. E jelentések tartalmazták annak értékelését, mekkora fejlődést ért el Koszovó a vízumliberalizációs ütemterv követelményei és a Koszovóhoz intézett ajánlások teljesítése terén, valamint kitértek a vízumliberalizáció lehetséges migrációs és biztonsági hatásainak értékelésére.

A Bizottság harmadik jelentésében a vízumliberalizációs ütemterv nyolc fennmaradó követelményének megfelelő nyolc ajánlást, többek között négy alapvető prioritást határozott meg. Meg kell jegyezni, hogy a követelmények egyikét – a Montenegróval kötött állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezmény Koszovó általi megerősítését – azelőtt kell teljesíteni, hogy Koszovót áthelyezzék a vízummentes országok listájára.

A Bizottság értékelte a Koszovó által a közelmúltban meghozott, az említett fennmaradó követelmények teljesítésére szolgáló intézkedéseket. Koszovó átadta a szóban forgó értékeléshez szükséges jogalkotási és szakpolitikai dokumentumokat. Ez a jelentés nagymértékben támaszkodik annak a négy tagállami szakértőnek a megállapításaira, akik elkísérték a Bizottságot a 2016. március 17–18-i értékelő kiküldetésre.

A csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentum tartalmazza a Koszovóval kapcsolatos vízumliberalizáció lehetséges migrációs és biztonsági hatásait, valamint azokat az intézkedéseket, amelyeket Koszovó 2015 decembere óta hajtott végre a vízummentességgel való visszaélés megelőzése céljából.

A Koszovóval folytatott vízum párbeszéd fontos és különösen hatékony eszköznek bizonyult a bel- és igazságügyi területen messzire ható és nehéz reformok előmozdításánál, valamint ezen túlmenően olyan területekre is kihatott, mint a jogállamiság és a büntető igazságügyi reform. Ezeket a kérdéseket más kereteken – így a stabilizációs és társulási folyamat szabadsággal, biztonsággal és jogérvényesüléssel foglalkozó albizottságán – belül is nyomon követik.

¹³ A 05/75. sz. határozat „e határozat végrehajtására” kötelezi a Pénzügyminisztériumot.

¹⁴ 05/L-019. sz. törvény.

A Koszovó által a vízumliberalizációs ütemtervben lefedett valamennyi területen elért előrelépés stabil és hatékony, ami a koszovói intézmények régóta fennálló elkötelezettségét mutatja az ütemterv követelményeinek mielőbbi teljesítése iránt. Koszovó teljesítette a Bizottság harmadik jelentésében foglalt azon ajánlásokat, hogy a jogalkotási és szakpolitikai keret, az intézményi és szervezeti elvek, és az eljárások végrehajtása mind a négy témakörben feleljen meg az európai és nemzetközi normáknak, valamint a visszafogadás és a reintegráció is álljon összhangban azokkal. Ez megerősíti, hogy Koszovó hajlandó folytatni az említett problémák felszámolását a vízumliberalizáció keretében.

A Bizottság szerint Koszovó – a 2015 decembere óta általa végrehajtott fontos intézkedések eredményeként – megvalósította a következőket:

1. Teljesítette azt az alapvető prioritást, hogy megfelelő számú bírót és támogató személyzetet kell áthelyezni az elsőfokú bíróságok súlyos bűnözés elleni főosztályaira;
2. Elegendő elemét teljesítette annak az alapvető prioritásnak, hogy eredményeket érjen el a súlyos szervezett bűnözési és korrupciós ügyek nyomozása, jogerős elítélései és az elkobzások terén. Különleges ügyészekből, bírókból és nyomozókból álló multidiszciplináris csoportot állított fel, hogy egy adatbázis segítségével kövessenek több kiemelt ügyet. Növekedett a vagyoni eszközök befagyasztása és lefoglalása, bár jogerős ítéletek hiányában továbbra is alacsony az elkobzások száma. Ez a rendszer egy ügyben már eredményeket hozott, azonban a fennmaradó ügyek bírósági nyomon követéséhez, a lefoglalt vagyoni eszközök átadásához és a végleges elkobzáshoz a hatóságok folyamatos figyelmére van szükség. Koszovó aktívan dolgozik a szervezett bűnözés, a korrupció és a terrorizmus elleni küzdelem területén elért eredményeinek megszilárdításán;
3. Teljesítette azt az alapvető prioritást, hogy biztosítania kell a közbeszerzési felülvizsgálati bizottság működési függetlenségét, és szigorú integritási terveket kell végrehajtania a bizottság, valamint a közbeszerzési szabályozó bizottság függetlenségének biztosítása érdekében;
4. Teljesítette azt az alapvető prioritást, hogy igazolja a névváltoztatásokról szóló módosított másodlagos jogszabály végrehajtását;
5. Összességében véve fontos lépéseket tett annak a követelménynek a teljesítése felé, hogy meg kell erősítenie a Montenegróval kötött, állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezményt. Koszovó azon dolgozik, hogy megerősítse ezt az egyezményt addig a napig, amikor az Európai Parlament és a Tanács elfogadja azt a jogalkotási javaslatot, amely Koszovót áthelyezi a vízummentes országok listájára,
6. Teljesítette azt a követelményt, hogy a foglalkoztatáshoz, a kisvállalkozások létesítéséhez nyújtott támogatásra, valamint a szakképzésre és a gyermekek nyelvi képzésére összpontosítva teljes mértékben fizesse ki a reintegrációs alapot;
7. Teljesítette a menedékkérők alacsony elismerési arányának vizsgálatára vonatkozó fennmaradó követelményt,
8. Eleget tesz az arra vonatkozó kötelezettségnek, hogy megfelelő helyszínt és teljes költségvetési függetlenséget kell biztosítania az ombudsman számára.

Ezen értékelés alapján, és tekintettel a Koszovóval folytatott vízumliberalizációs párbeszéd megkezdése óta végzett folyamatos ellenőrzés és beszámolás eredményére, a Bizottság megerősíti, hogy Koszovó **teljesítette a vízumliberalizációs ütemtervébe foglalt követelményeket**, feltételezve hogy addig a napig, amelyen az Európai Parlament és a Tanács elfogadja ezt a javaslatot, Koszovó megerősíti a Montenegróval kötött, állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezményt, valamint megszilárdítja a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem területén elért eredményeit.

Figyelemmel valamennyi kritériumra, amelyet figyelembe kell venni azon országok eseti alapon történő meghatározásakor, amelyek állampolgárai – az 539/2001/EK rendeletnek (az 509/2014/EU rendelettel bevezetett) 1. cikkében megállapítottak szerint– vízumkötelezettség alá tartoznak vagy mentesek e kötelezettség alól, a Bizottság úgy döntött, hogy az 539/2001/EK rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot terjeszt elő, hogy Koszovót áthelyezze e rendelet I. melléklete 2. részéből a II. melléklete 4. részébe. Amint az ütemterv jelezte, ez a módosítás kizárólag azokra az egyénekre terjed ki, akik a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szabványainak, valamint az úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó uniós szabványoknak megfelelő biometrikus útlevelek birtokosai¹⁵.

E jogalkotási javaslat előterjesztését követően a Bizottság továbbra is aktívan figyelemmel kíséri a Montenegróval kötött, állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezmény Koszovó általi megerősítését, valamint a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem területén elért eredményeinek továbbfejlesztését.

A vízumliberalizációs ütemterv négy témakörébe tartozó feltételek teljesítése, valamint a reintegráció és a visszafogadás terén Koszovó által nyújtott teljesítményt folyamatosan nyomon fogják követni a vízumliberalizáció utáni monitoringmechanizmus,¹⁶ a stabilizációs és társulási folyamat, illetve – amennyiben indokolt – eseti alapú nyomonkövetési mechanizmusok keretében. Koszovónak gondoskodnia kell arról, hogy továbbra is hatékony intézkedések álljanak rendelkezésre a vízummentes rendszerrel való visszaélés megelőzése céljából. Koszovónak többek között célzott tájékoztatási kampányokat kell szerveznie annak érdekében, hogy tisztázzák a schengeni térségbe való vízummentes utazással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket, valamint az EU munkaerőpiacára való belépést szabályozó szabályokat. A Bizottság folytatja a nyomon követést és mindent megtesz annak érdekében, hogy támogassa Koszovót a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek folyamatos megvalósításában.

¹⁵ Különösen a Tanács 2004. december 13-i 2252/2004/EK rendelete a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról (HL L 385., 2004.12.29., 1. o.).

¹⁶ A Bizottság 2010. november 8-i nyilatkozata a monitoringmechanizmusról, 2010/0137 (COD).